

روش‌های

صرفه‌جویی هزینه در سدها

بولتن ۱۴۴

کمیسیون بین‌المللی سدهای بزرگ ICOLD

مترجمان:

مهندس محمدمهدی حاج‌زوار، شرکت مهندسين مشاور زیستاب

دکتر عباس روزبهانی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

کمیته ملی سدهای بزرگ ایران IRCOLD

اردیبهشت ۱۳۹۵

عنوان و نام پدیدآور	روش‌های صرفه‌جویی هزینه در سدها : بولتن ۱۲۴ / کمیته بین‌المللی سدهای بزرگ: مترجمان
مشخصات نشر	محمدمهدی حاج‌زوار، عباس روزبهانی.
مشخصات ظاهری	تهران: کمیته ملی سدهای بزرگ ایران، ۱۳۹۵.
شابک	۲۱۲ص: مصور، جدول.
	978-964-8460-50-6
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Cost savings in dams = Economies dans les barrages., 2010.
موضوع	سد و سدسازی -- طرح و ساختمان -- هزینه‌ها
موضوع	Dams -- Design and construction -- Costs
موضوع	سد و سدسازی -- بهره‌برداری -- هزینه‌ها
موضوع	Dams -- Utilization -- Costs
شناسه افزوده	حاج‌زوار، محمدمهدی، ۱۳۱۶ - ۱۳۹۲، مترجم
شناسه افزوده	روزبهانی، عباس، ۱۳۶۰ -، مترجم
شناسه افزوده	ایران. کمیته ملی سدهای بزرگ ایران
شناسه افزوده	کمیسیون بین‌المللی سدهای بزرگ
شناسه افزوده	International Commission on Large Dams
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ۸۷ ۵۳۰۳
رده بندی دیویی	۸۷ ۲۷
شماره کتابشناسی ملی	۳۲۶ ۳۰

عنوان کتاب	روش‌های صرفه‌جویی هزینه در سدها
ترجمه	مهندس محمدمهدی حاج‌زوار، دکتر عباس روزبهانی
ویرایش و صفحه‌آرایی	افسانه دهکامه، محمد سعیدی، از «استاران»
ناشر	وزارت نیرو، کمیته ملی سدهای بزرگ ایران
نوبت چاپ	چاپ نخست، ۱۳۹۵
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۸۴۶۰-۵۰-۶
قیمت	۳۸۰۰۰۰ ریال

تهران، خ وحید دستگردی (ظفر شرقی)، خ شهید کارگزار، ک شهرساز، پ ۱،
 کمیته ملی سدهای بزرگ ایران، تلفن: ۲۲۲۲۵۷۵۶، نمابر: ۲۲۲۵۷۳۳۸
 همه حقوق برای «کمیته ملی سدهای بزرگ ایران» محفوظ است.

پیشگامی که سیون بین‌المللی سدهای بزرگ

مقرر شد که سیر بین‌المللی سدهای بزرگ به بررسی و به‌روزرسانی بولتن‌های شماره ۷۳ (کاهش هزینه ساخت سدها) و ۸۳ (تأثیر هزینه بر آینده طراحی سدها) بپردازد. همچنین بخش‌های آموخته‌شده از سؤال شماره ۸۴ کنگره بین‌المللی سدهای بزرگ را که با موضوع «فرع راه‌حل‌های فنی برای کاهش زمان و هزینه طراحی و اجرای سدها در سال ۲۰۰۶ در بارسلون برگزار شد، در نظر بگیرد. بولتن ۱۴۴ دو بخش اصلی دارد:

۱. شناسایی شاخص‌های مهم مربوط به کاهش هزینه‌ها؛
۲. فرصت‌های فنی برای نوآوری و کاهش هزینه طراحی سدهای بزرگ و کوچک.

بخش اول را دکتر میسون^۱ از انگلیس تهیه کرده است که مسئولیت نگارش بخش انگلیسی را نیز عهده‌دار بود. آقای ماکادو^۲ از برزیل نگارش بخش

1. Mason

2. Machado

مشخصات عمومی و سدهای وزنی RCC و سدهای سنگی و خانم ژائو^۱ از چین نگارش بخش سدهای قوسی را به عهده داشته‌اند. کمیته سدهای بزرگ ژاپن (آقای کاسومی)^۲ در فراهم کردن اطلاعات و توصیه‌ها بسیار همکاری کرده‌اند که در بیوست ۱ تا ۴ آمده است. ویرایش فنی کلی و ترجمه به فرانسه را نیز آقای هو تا سوان^۳ انجام داده است. باید از تمامی این عزیزان برای تلاش‌های طاقت‌خیزشان در تهیه این بولتن با موضوع بحث‌برانگیز و مهمش قدردانی شود. بولتن دیگری نیز برای سدهای خاص در حال تهیه است که در آن معیارهای طراحی و سازه‌های مربوط به آن نیز منحصربه‌فرد است.

ا.ف. لِمپِریِر^۴

رئیس کمیته کاهش هزینه در سدها
کمیسیون بین‌المللی سدهای بزرگ

1. Zhou

2. Kusumi

3. HO Ta Khanh

4. F. LEMPERIERE

بیشتر بخوانید

سرزمین در ایران در منطقه‌ای خشک و نیمه‌خشک قرار گرفته است. توزیع ناموزون جریان‌های سطحی، محدودیت‌های عمده‌ای را در استفاده از آب، این عنصر حیاتی به‌وجود آورده است.

به‌علاوه، قسمت اعظم این جریان‌ها قبل از اینکه استفاده شوند، از دسترس خارج شده و به‌سوی دریا سرازیر می‌شوند. تأمین آب همواره نیاز اساسی بشر برای استفاده در بخش‌های کشاورزی و صنعتی و آب شرب شهرها بوده است؛ بنابراین مهار سیلاب‌ها و آب‌های جاری از طریق احداث سد، از کارهای اساسی و زیربنایی محسوب می‌شود و راهی بی‌نهایت به خودکفایی اقتصادی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در کشور ما، از دیرباز به این نیاز توجه شده است. آثار بی‌شماری از جمله سدهای قدیمی با قدمت چند هزار ساله در گوشه‌وکنار این سرزمین، گواه بارزی بر این مدعا است. آثاری که در این زمینه به‌دست آمده است، نشان می‌دهد که پیشینیان و نیاکان ما از قرن‌ها پیش به دانش و فن سدسازی آشنایی کامل

داشتند. آن‌ها با احداث تأسیسات آبی مختلف و انواع سدها که پس از گذشت صدها سال هنوز استوار و پایدار باقی مانده‌اند، تحسین و اعجاب متخصصان و صاحب‌نظران بین‌المللی را در عصر حاضر برانگیخته‌اند.

با پیروزی انقلاب اسلامی، صنعت سدسازی در کشور ما وارد مرحله جدیدی شد و وزارت نیرو، نیل به خودکفایی در این زمینه را هدف اصلی و متعالی خود قرار داد.

خوشبختانه پس از گذشت نزدیک به سه دهه، هم‌اکنون صنعت سدسازی به مرحله‌ای از رشد رسیده است که بیشتر مراحل مطالعات، طراحی، نظارت، ساخت و مدیریت بهره‌برداری از سدها را مهندسان ایرانی انجام می‌دهند. زمانی این فعالیت‌ها در انحصار کارشناسان خارجی و مستلزم تحمل هزینه‌های گزاف ارزی بوده است.

انتشار بولتن‌های سدسازی نتیجه دو عمل است: اول، تحقیقات و کار متخصصان و کارشناسان علوم و فنون سدسازی و دوم، مطالعات روی مسائل ویژه طرح آبی. انتشار این بولتن‌ها می‌تواند در اسفاده از نوآوری‌های فن سدسازی نقش مهم و سازنده‌ای داشته باشد. بدیهی است که هر کاری متخصصان و کارشناسان این فن نیز، در تداوم و تکامل و غنای این رشته کتاب‌ها تأثیر به‌سزا دارد و به کمیته ملی سدهای بزرگ ایران در انجام رسالت خود یاری خواهد رساند.

کتاب حاضر به همت کمیته ملی سدهای بزرگ ایران در اختیار علاقه‌مندان صنعت آب کشور قرار می‌گیرد. این کتاب ثمره ترجمه آقای مهندس محمدمهدی حاج‌زوار و آقای دکتر عباس روزبهانی از اعضای کمیته

تخصصی مدیریت و تکنولوژی ساخت سدهاست و می‌تواند برای مهندسان،
کارشناسان و دست‌اندرکاران این رشته سودمند باشد.

جا دارد از مساعی کمیته ملی سدهای بزرگ ایران که در تهیه مجموعه
حاضر تلاش کردند، قدردانی کنم و موفقیت این کمیته ملی را در انجام
خدمات علمی و فنی از درگاه ایزد منان بخواهم.

رحیم میدانی

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا

و قائم مقام رئیس شورای عالی

کمیته ملی سدهای بزرگ ایران